

Til lovforslag nr. L 118. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 22. maj 2008*)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love¹⁾

(Implementering af miljøansvarsdirektivet)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 173 af 12. marts 2008, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnote 1* til lovens titel ændres »(EU-Tidende 2003 nr. L 37, side 24) og« til: »(EU-Tidende 2003 nr. L 37, side 24),«, og efter »L 345, side 106)« indsættes: »og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56)«.

2. I § 21 udgår »forårsager eller«.

3. I § 64 b, *stk. 1*, indsættes efter »under henvisning til«: »§ 73 e, *stk. 2*, eller«.

4. § 71 affattes således:

»§ 71. Den, som er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til forurening, skal i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening straks underrette tilsynsmyndigheden om alle relevante aspekter af situationen. Dette gælder også i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 2. Den, som er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til forurening, skal i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening straks forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v. eller afværge den overhængende fare for forurening.«

5. Efter § 73 indsættes:

»Kapitel 9 a

Miljøskade

§ 73 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 73 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige for driften, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er sket, jf. dog *stk. 3* og 4.

Stk. 3. I sager om anvendelse til jordbrugsformål af affaldsstoffer og gødning, herunder husdyrgødning, og om anvendelse af pesticider eller biocider anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljø-

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF af 15. marts 2006 om håndtering af affald fra udvindingindustrien og om ændring af direktiv 2004/35/EF (EU-Tidende 2006 nr. L 102, side 15).

skade den, der som led i erhvervsmæssige aktiviteter har brugt disse produkter, medmindre brugeren kan godtgøre, at brugen var i overensstemmelse med forskrifterne for brug, og at brugeren ikke har udvist uforsvarlig adfærd i forbindelse med brugen.

Stk. 4. Hvis brugeren ikke kan anses som den ansvarlige i sager omfattet af stk. 3, anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade den, der erhvervsmæssigt har produceret eller importeret de affaldsstoffer, den husdyrgødning eller den anden gødning end husdyrgødning eller de pesticider eller biocider, der er brugt.

Stk. 5. Stk. 4 finder ikke anvendelse, hvis producenten eller importøren kan godtgøre, at den skadelige virkning af en forurening som følge af anvendelse af affaldsstoffer eller husdyrgødning ikke følger af fejl ved produktet, og at der ikke er udvist uforsvarlig adfærd ved produktionen eller importen.

§ 73 c. Den ansvarlige for en overhængende fare for en miljøskade skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for en miljøskade skal straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden påser, at pligterne opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 73 f.

§ 73 d. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at den

- 1) er forvoldt af tredjemand og er indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet,
- 2) skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes den ansvarliges egne aktiviteter, eller
- 3) er forvoldt ved en emission eller begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan sidestilles med en udtrykkelig tilladelse, og som ikke skyldes den ansvarliges uforsvarlige adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for den overhængende fare for en miljøskade kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 3. Stk. 1, nr. 3, gælder ikke for producenten og importøren som nævnt i § 73 b, stk. 4 og 5.

§ 73 e. Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden forurening.

Stk. 2. Påbud kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en forurening. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af den forurenede ejendom.

Stk. 3. Hvis den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren ikke har rådighed over ejendommen, kan tilsynsmyndigheden meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren.

Stk. 4. Påbud efter stk. 3 er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en forurening.

§ 73 f. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 73 d, stk. 1, nr. 1, 2 eller 3. § 73 d, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Afgørelse om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for den overhængende fare for en miljøskade kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 73 d, stk. 1, nr. 1 eller 2.

F. t. l. vedr. miljøbeskyttelse og forskellige andre love

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal forelægge et udkast til afgørelse med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra miljøministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

§ 73 g. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 73 f kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 73 h. Tilsynsmyndigheden sender afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljøministeren. Fremsendelse skal ske samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 73 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 98, stk. 1 og 2, og § 100 skal tilsynsmyndigheden træffe afgørelse efter § 73 f eller § 73 g.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare herfor, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.«

6. I § 76, stk. 1, 1. pkt., stk. 2, 1. pkt., og § 100, stk. 2 og 3, ændres »kapitel 3, 4 og 5« til: »kapitel 3-5 og 9 a«.

7. I § 91, stk. 1, 2. pkt., ændres »kapitel 4-6 og 8« to steder til: »kapitel 4-6, 8 og 9 a«.

8. I § 101, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»For afgørelser meddelt efter kapitel 9 a er fristen dog 12 måneder.«

9. I § 110, stk. 1, nr. 7, ændres »§§ 21, 71« til: »§ 21, § 71, stk. 1,«.

10. I § 110, stk. 1, nr. 15, ændres »efterkommes, eller« til: »efterkommes,«.

11. I § 110, stk. 1, nr. 16, ændres »jf. § 9 c.« til: »jf. § 9 c,«.

12. I § 110, stk. 1, indsættes som nr. 17 og 18:

»17) undlader at søge en overhængende fare for forurening afværget eller hindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v., jf. § 71, stk. 2, eller

18) undlader at iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger over for en overhængende fare for en miljøskade eller ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade, jf. § 73 c.«

§ 2

I lov om forurennet jord, jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 22. marts 2007, som ændret senest ved § 10, nr. 1, i lov nr. 1587 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel indsættes efter »L 182, side 1)«: »og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56)«.

2. I § 21, stk. 1, ændres »kapitel 5« til: »lovens kapitel 4 a eller 5 eller kapitel 3 i miljøskadeloven«.

3. Efter § 38 indsættes:

»Kapitel 4 a
Miljøskade

§ 38 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 38 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige for driften, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er sket, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I sager om anvendelse til jordbrugsformål af affaldsstoffer og gødning, herunder husdyrgødning, og om anvendelse af pesticider eller biocider anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade den, der som led i erhvervs-mæssige aktiviteter har brugt disse produkter, medmindre brugeren kan godtgøre, at brugen var i overensstemmelse med forskrifterne for brug, og at brugeren ikke har udvist uforsvarlig adfærd i forbindelse med brugen.

Stk. 4. Hvis brugeren ikke kan anses som den ansvarlige i sager omfattet af stk. 3, anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade den, der erhvervs-mæssigt har produceret eller importeret de affaldsstoffer, den husdyrgødning eller den anden gødning end husdyrgødning eller de pesticider eller biocider, der er brugt.

Stk. 5. Stk. 4 finder ikke anvendelse, hvis producenten eller importøren kan godtgøre, at den skadelige virkning af en forurening som følge af anvendelse af affaldsstoffer eller husdyrgødning ikke følger af fejl ved produktet, og at der ikke er udvist uforsvarlig adfærd ved produktionen eller importen.

Stk. 6. Ved påbudsmyndigheden forstås miljømyndigheden som fastsat i § 39.

§ 38 c. Den ansvarlige for en overhængende fare for en miljøskade skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for miljøskaden skal straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 2. Påbudsmyndigheden påser, at pligterne opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 38 f.

§ 38 d. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at den

- 1) er forvoldt af tredjemand og er indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet,
- 2) skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes den ansvarliges egne aktiviteter, eller
- 3) er forvoldt ved en emission eller begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan sidestilles med en udtrykkelig tilladelse, og som ikke skyldes den ansvarliges uforsvarlige adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for den overhængende fare for en miljøskade kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 3. Stk. 1, nr. 3, gælder ikke for producenten og importøren som nævnt i § 38 b, stk. 4 og 5.

§ 38 e. Påbudsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en jordforurening. Hvis en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade kan henføres til flere forurenere, finder § 43 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Påbud kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en jordforurening. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retableringer af den forurenede ejendom.

Stk. 3. Hvis den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren ikke har rådighed over ejendommen, kan påbudsmyndigheden meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tale, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren.

Stk. 4. Påbud efter stk. 3 er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en jordforurening.

§ 38 f. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer påbudsmyndigheden afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 38 d, stk. 1, nr. 1-3. § 38 d, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Afgørelse om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for den overhængende fare for en miljøskade kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 38 d, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen og regionsrådet skal forelægge et udkast til afgørelse med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra miljøministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

§ 38 g. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer påbudsmyndigheden afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 38 f kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 38 h. Påbudsmyndigheden sender afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljøministeren. Fremsendelse skal ske samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Påbudsmyndigheden offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 38 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 82 og § 83 skal påbudsmyndigheden træffe afgørelse efter § 38 f eller § 38 g.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Påbudsmyndigheden kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.

§ 38 j. Hvis den ansvarlige ikke kan identificeres eller ikke har betalingsevne, kan der meddeles påbud efter kapitel 5.«

4. Overskriften til *kapitel 5* affattes således:

»Kapitel 5

Andre forureninger end miljøskader

Påbud til forurenere m.v.«

5. I § 54, *stk. 1*, ændres »personer og myndigheder, jf. § 82« til: »personer, organisationer og myndigheder, jf. §§ 82 og 83«.

6. I § 54, *stk. 1*, indsættes som 3. *pkt.*:

»Afgørelser skal dog alene meddeles de foreninger og organisationer, der er nævnt i § 83, stk. 2 og 3, når de har anmodet miljøministeren om at modtage underretning om afgørelserne, jf. § 56 a, stk. 2.«

7. Efter § 56 indsættes før overskriften »*Adgang til ejendomme*«:

»§ 56 a. Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af miljø og natur som hovedformål, kan underrette kommunalbestyrelsen, regionsrådet og miljøministeren om, hvilke bestemte typer af afgørelser efter kapitel 4 a foreningen ønsker underretning om, jf. § 54, stk. 1, og § 83, stk. 1. Foreningen skal samtidig fremsende vedtægter, der dokumenterer, at den er lokalt organiseret, og at dens hovedformål er beskyttelse af miljøet. Tilsvarende gælder lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelserne berører sådanne interesser.

Stk. 2. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan underrette miljøministeren om, hvilke bestemte ty-

per af afgørelser efter kapitel 4 a foreningen eller organisationen ønsker underretning om, jf. § 54, stk. 1, hvorefter miljøministeren inden 14 dage underretter vedkommende kommunalbestyrelse eller regionsråd. Tilsvarende gælder landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelserne berører sådanne interesser.

Stk. 3. Lokale afdelinger af landsdækkende foreninger og organisationer er ikke omfattet af bestemmelserne i stk. 1 og 2.«

8. I § 75, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »kapitel 5« til: »lovens kapitel 4 a eller 5 eller kapitel 3 i miljøskadeloven«.

9. I § 77, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »afgørelser efter«: »kapitel 4 a,«.

10. Efter § 82 indsættes:

»§ 83. Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 56 a, stk. 1. Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 56 a, stk. 1, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.

Stk. 2. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser efter bestemmelserne i kapitel 4 a.

Stk. 3. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelse efter bestemmelserne i kapitel 4 a, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.

Stk. 4. Lokale afdelinger af landsdækkende foreninger og organisationer er ikke omfattet af bestemmelserne i stk. 1-3.

Stk. 5. Miljøklagenævnet kan til efterprøvelse af klageberettigelsen forlange, at foreningen eller organisationen fremsender vedtægterne.«

11. I § 88, *stk. 1*, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) undlader at træffe foranstaltninger som nævnt i § 38 c.«

Nr. 3-15 bliver herefter nr. 4-16.

12. I § 88, *stk. 6*, ændres »stk. 1, nr. 2-7« til: »stk. 1, nr. 2-8«.

§ 3

I lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbeholdning nr. 47 af 7. januar 2008, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 173 af 12. marts 2008, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel ændres »(EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7-50) samt« til: »(EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7-50),«, og efter »L 255, side 164-167)« indsættes: »samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56)«.

2. § 2, *stk. 1*, affattes således:

»Loven omfatter følgende:

- 1) Danske skibe og skibe, der befinder sig på dansk søterritorium.
- 2) Danske luftfartøjer og luftfartøjer, der befinder sig på eller over dansk søterritorium.
- 3) Danske platforme og platforme, der befinder sig på dansk søterritorium eller på dansk kontinentalsokkelområde.
- 4) Danske rørledninger til transport af kulbrinter og hjælpestoffer og rørledninger til transport af kulbrinter og hjælpestoffer på dansk søterritorium eller på dansk kontinentalsokkelområde.
- 5) Udenlandske skibe, der befinder sig i de eksklusive økonomiske zoner, i det omfang det er foreneligt med international ret.
- 6) Udenlandske skibe, der befinder sig uden for de eksklusive økonomiske zoner, i det omfang det er foreneligt med international ret.«

3. Overskriften til *kapitel 11* affattes således:

»Kapitel 11

Beredskab m.v.«

4. Efter § 34 indsættes:

»§ 34 a. I tilfælde af olie- eller kemikalieforurening af havet fra platforme eller rørledninger påhviler det ejeren eller den, der er ansvarlig for driften af platformen eller rørledningen, straks at

påbegynde bekæmpelse af forureningen, medmindre den ansvarlige for driften er forpligtet hertil efter § 47 c.

Stk. 2. Miljøministeren kan meddele påbud om, hvilke bekæmpelsesforanstaltninger ejeren eller den, der er ansvarlig for driften af platformen eller rørledningen, skal iværksætte.

Stk. 3. Miljøministeren kan meddele påbud eller fastsætte regler om beredskabet, herunder om, hvilket mandskab eller materiel ejeren eller den, der er ansvarlig for driften af platformen eller rørledningen, skal have til rådighed i tilfælde af uheld på anlægget.«

5. § 38 ophæves.

6. § 39, *stk. 1*, affattes således:

»Miljøministeren kan, herunder til opfyldelse af internationale aftaler, fastsætte regler om indberetning og tilvejebringelse af oplysninger fra myndigheder og fysiske eller juridiske personer til brug for vurdering af forhold, der reguleres efter denne lov.«

7. I § 39, *stk. 2*, ændres »skibet eller platformen« til: »skibet, luftfartøjet, rørledningen eller platformen«.

8. I § 44, *stk. 1 og 2*, indsættes efter »skibets«: », luftfartøjets, rørledningens«.

9. I § 44, *stk. 1*, indsættes efter »ejere«: », jf. dog § 47 f og § 47 g.«

10. I § 44, *stk. 3*, indsættes efter »et skib«: », et luftfartøj, en rørledning«.

11. Efter § 47 indsættes:

»Kapitel 14 a

Miljøskade

§ 47 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 47 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den ansvarlige for driften af et skib, et luftfartøj, en platform eller en rørledning, i det omfang der er tale om en erhvervmæssig aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade som nævnt i § 47 c, *stk. 1-3*, forstås den ansvarlige for driften, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er sket.

Stk. 3. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder som nævnt i § 47 c, *stk. 4*, forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforvarlig adfærd udvist af den pågældende.

§ 47 c. Hvis en tilførsel, som stammer fra udøvelsen af erhvervmæssige aktiviteter nævnt i *stk. 2*, nr. 1-3, til havet eller luften af stoffer, materialer og mikroorganismer eller støj og vibrationer forårsager en overhængende fare for en miljøskade, skal den ansvarlige for driften straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger. Hvis miljøskaden er indtrådt, skal den ansvarlige for driften straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse miljøskadens omfang og forhindre yderligere miljøskade. Det samme gælder, hvis en tilførsel, som stammer fra udøvelsen af erhvervmæssig aktivitet nævnt i *stk. 2*, nr. 4, til havet eller luften af farligt eller forurenende gods eller en tilførsel, som stammer fra udøvelsen af erhvervmæssig aktivitet nævnt i *stk. 2*, nr. 5, til havet eller luften af farlige stoffer og produkter, plantebeskyttelsesmidler eller biocidholdige produkter forårsager en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Ved bekæmpelse af olie- og kemikalieforureninger gælder § 34, for så vidt angår havet og de kystnære dele af søterritoriet, og § 35, for så vidt angår kyststrækninger og havne.

Stk. 2. Følgende erhvervmæssige aktiviteter er omfattet af *stk. 1*:

- 1) Dumpning af optaget havbundsmateriale.
- 2) Bortskaffelse eller nyttiggørelse af affald.
- 3) Grænseoverskridende transport af affald, som kræver tilladelse eller er forbudt.
- 4) Transport ad indre vandveje, hav eller luft af farligt eller forurenende gods.
- 5) Håndtering af farlige stoffer og produkter, plantebeskyttelsesmidler og biocidholdige produkter.

Stk. 3. Pligten efter *stk. 1* gælder endvidere, hvis en hvilken som helst anden tilførsel til havet af stoffer og materialer, som kan påvirke søterritoriet, forårsager en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 4. Pligten efter *stk. 1* gælder også, hvis andre erhvervmæssige aktiviteter end dem, der er omfattet af *stk. 1 og 3*, forårsager en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade på

beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder som fastlagt i §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven og miljøskaden eller den overhængende fare for en miljøskade skyldes uforsvarlig adfærd udvist af den pågældende.

Stk. 5. Pligterne efter stk. 1, 3 og 4 gælder, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 47 h.

Stk. 6. Tilsynsmyndigheden påser, at pligterne efter stk. 1, 3 og 4 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 47 h.

§ 47 d. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 47 b, stk. 2, kan godtgøre, at miljøskaden

- 1) er forvoldt af tredjemand og er indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet,
- 2) skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes den ansvarlige for driftens egne aktiviteter, eller
- 3) er forvoldt ved en tilførsel eller begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan sidestilles med en udtrykkelig tilladelse, og som ikke skyldes egen uforsvarlig adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 47 b, stk. 2, kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

§ 47 e. Miljøministeren kan påbyde den ansvarlige for driften at give de oplysninger, der har betydning for vurderingen af, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften kan herunder påbydes for egen regning at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge hændelsesforløbet og omfanget og virkningerne af en tilførsel eller anden påvirkning.

§ 47 f. Forsvarsministerens udgifter til bekæmpelsesforanstaltninger efter § 34, jf. § 47 c, skal betales af den ansvarlige for driften af skibet. Hvis den ansvarlige for driften ikke kan

identificeres eller ikke har betalingsevne, påhviler det skibets ejer at betale udgifterne efter § 44.

Stk. 2. Forsvarsministeren skal pålægge den ansvarlige for driften af skibet at stille sikkerhed over for ministeren for udgifter nævnt i stk. 1 og kan bestemme, at skibet skal tilbageholdes, indtil sikkerhed er stillet.

Stk. 3. Forsvarsministeren kan, indtil den ansvarlige for driften af skibet har stillet sikkerhed efter stk. 2, pålægge ejeren af skibet at stille sikkerhed over for ministeren for udgifter nævnt i stk. 1 og bestemme, at skibet skal tilbageholdes, indtil sikkerhed er stillet.

§ 47 g. Kommunalbestyrelsens og miljøministerens udgifter til bekæmpelses- og saneringsforanstaltninger efter § 35, jf. § 47 c, og regler udstedt i medfør af § 36 skal betales af den ansvarlige for driften. Hvis den ansvarlige for driften ikke kan identificeres eller ikke har betalingsevne, påhviler det ejeren at betale udgifterne efter § 44.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om sikkerhedsstillelse for udgifter nævnt i stk. 1.

§ 47 h. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 47 c, stk. 1, 3 eller 4, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer miljøministeren afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 47 c, stk. 1 eller 3, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 47 d, stk. 1, nr. 1-3.

Stk. 3. Afgørelse om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 47 c, stk. 1 eller 3, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 47 d, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Miljøministeren offentliggør afgørelsen.

Stk. 5. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

§ 47 i. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer miljøministeren afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 47 h kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 47 j. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljø-

skadé, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 47 k. På anmodning fra en klageberettiget efter § 52 skal miljøministeren træffe afgørelse efter § 47 h eller § 47 i.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Miljøministeren kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.«

12. I § 49, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4, § 50, stk. 1, nr. 2, og § 52, stk. 1, indsættes efter »§ 26«: », kapitel 14 a«.

13. I § 51, stk. 1, indsættes som nr. 3:
»3) Afgørelser efter kapitel 14 a.«

14. I § 51, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Dog finder § 105, stk. 2, 2. pkt., i lov om miljøbeskyttelse tilsvarende anvendelse ved Miljøklagenævnets behandling af klagesager efter § 47 e, § 47 h og § 47 j, stk. 3.«

15. I § 59, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 31, stk. 1 og 2,«: »§ 47 c,«.

16. § 59, stk. 1, nr. 3, ophæves.

Nr. 4-8 bliver herefter nr. 3-7.

17. § 59, stk. 1, nr. 4, der bliver nr. 3, affattes således:

»3) undlader at efterkomme et forbud eller påbud efter § 43, stk. 1-3, forbud efter § 43 a, stk. 1 og 2, eller påbud efter § 34 a, stk. 2 og 3, eller § 47 e,«.

18. I § 59, stk. 1, nr. 8, der bliver nr. 7, indsættes efter »§ 44, stk. 3«: », eller § 47 f, stk. 2 og 3«.

19. I § 61, stk. 1, ændres », 33,« til: »og 33, § 34 a, stk. 3, §§«, og efter »og 47,« indsættes: »§ 47 g, stk. 2,«.

20. I § 63 a, stk. 1, 1. pkt., udgår »og § 38, stk. 1-3«.

§ 4

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 71 af 17. januar 2007, som ændret ved § 1 i lov nr. 1151 af 17. december 2003 og § 2 i lov nr. 172 af 12. marts 2008, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel ændres »(EF-Tidende 1998 nr. L330, side 32) samt« til: »(EF-Tidende 1998 nr. L330, side 32),«, og efter »L 327, side 1)« indsættes: »samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56)«.

2. Overskriften til *kapitel 11* affattes således:

»Kapitel 11

Tilsyn«.

3. I § 66, stk. 1, indsættes efter »forhold«: », medmindre andet følger af kapitel 11 a«.

4. § 67, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Kommunalbestyrelsen og miljøministeren kan påbyde den ansvarlige for driften som nævnt i § 68 a, stk. 2 eller 3, at give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for vandforsyningen eller for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden påvirkning af vandmiljøet eller naturen.

Stk. 2. Hvis påbud efter stk. 1 alene vedrører oplysninger, som har betydning for vandforsyningen, eller den ansvarlige for driften ikke kan identificeres, kan påbuddet rettes til ejeren af et vandforsyningsanlæg.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

5. Efter § 67 indsættes:

»Kapitel 11 a

Miljøskade

§ 68. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 68 a. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade som følge af en vandindvinding, bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden som led i en erhvervs-mæssig aktivitet forstås den ansvarlige for driften, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er sket.

Stk. 3. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder som fastlagt i §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven, som ikke er omfattet af stk. 2, forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforsvarlig adfærd udvist af den pågældende.

§ 68 b. Den ansvarlige for driften skal i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade straks underrette kommunalbestyrelsen om alle relevante aspekter ved situationen.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften skal, hvis en miljøskade er indtrådt, straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen påser, at pligterne efter stk. 1 og 2 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 68 e.

§ 68 c. Hvis det skal undersøges, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, kan påbud efter § 67 meddeles, uanset om den ansvarlige for driften har rådighed over ejendommen, hvor der er påvist en påvirkning af vandmiljøet eller naturen. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af ejendommen.

Stk. 2. Hvis den ansvarlige for driften ikke har rådighed over ejendommen, kan kommunalbestyrelsen meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser gennemføres ved den ansvarlige for driften. Påbuddet er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over ejendommen.

§ 68 d. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 68 a, stk. 2, kan godtgøre, at miljøskaden

- 1) er forvoldt af tredjemand og er indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet,
- 2) skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes den ansvarlige for driftens egne aktiviteter, eller
- 3) er forvoldt ved en begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan sidestilles med en udtrykkelig tilladelse, og som ikke skyldes egen uforsvarlig adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 68 a, stk. 2, kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

§ 68 e. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 68 a, stk. 2 eller 3, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 68 a, stk. 2, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 68 d, stk. 1, nr. 1-3.

Stk. 3. Afgørelse efter stk. 1 om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 68 a, stk. 2, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 68 d, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal forelægge et udkast til afgørelse efter stk. 1 med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra miljøministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

F. t. l. vedr. miljøbeskyttelse og forskellige andre love

§ 68 f. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 68 e kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 68 g. Kommunalbestyrelsen sender afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljøministeren. Fremsendelse skal ske samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagefristen løber i samme tidsrum som klagefristen for afgørelsen efter miljøskadeloven, og klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 68 h. På anmodning fra en klageberettiget efter § 80 skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse efter § 68 e eller § 68 f.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.

Kapitel 11 b

Meddelelse om boringers beliggenhed m.v.»

6. I § 71 b, § 78, stk. 7, og § 84, stk. 1, nr. 8, ændres »§ 67, stk. 2« til: »§ 67, stk. 3«.

7. I § 80 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som deres hovedformål, kan påklage afgørelser efter § 67, hvis påbuddet er meddelt med henblik på kommunalbestyrelsens afgørelse af, om der er tale om en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, samt afgørelser efter § 68 e og § 68 h.

Stk. 5. Miljøklagenævnet kan til efterprøvelse af klageberettigelsen forlange, at foreningen eller organisationen, jf. stk. 4, fremsender vedtægterne.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

8. I § 84, stk. 1, nr. 5, indsættes efter »§ 69, stk. 1 og 3,«: »eller at give underretning eller træffe foranstaltninger som nævnt i § 68 b,«.

§ 5

I lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug foretages følgende ændringer:

1. I fodnoten til lovens titel indsættes efter »L 284, side 1)«: »og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56)«.

2. § 52 affattes således:

»§ 52. Den, som er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til forurening, skal i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening straks underrette tilsynsmyndigheden om alle relevante aspekter af situationen. Dette gælder også i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 2. Den, som er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til forurening, skal i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.«

3. Efter § 54 indsættes:

»Kapitel 5 a

Miljøskade

§ 54 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 54 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige for driften, uanset hvor-

dan skaden eller den overhængende fare for en skade er sket, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I sager om anvendelse til jordbrugsformål af affaldsstoffer og husdyrgødning anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade den, der som led i erhvervsmæssige aktiviteter har brugt disse produkter, medmindre brugeren kan godtgøre, at brugen var i overensstemmelse med forskrifterne for brug og brugeren ikke har udvist uforsvarlig adfærd i forbindelse med brugen.

Stk. 4. Hvis brugeren ikke kan anses som den ansvarlige i sager omfattet af stk. 3, anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade den, der erhvervsmæssigt har produceret eller importeret de affaldsstoffer eller den husdyrgødning, der er brugt.

Stk. 5. Stk. 4 finder ikke anvendelse, hvis producenten eller importøren kan godtgøre, at den skadelige virkning af en forurening som følge af anvendelse af affaldsstoffer eller husdyrgødning ikke følger af fejl ved produktet, og at der ikke er udvist uforsvarlig adfærd ved produktionen eller importen.

§ 54 c. Den ansvarlige for en overhængende fare for en miljøskade skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for miljøskade. Den ansvarlige for en miljøskade skal straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden påser, at pligterne opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 54 f.

§ 54 d. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at den

- 1) er forvoldt af tredjemand og indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet,
- 2) skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes den pågældendes egne aktiviteter, eller
- 3) er forvoldt ved en emission eller begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betin-

gelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at de kan sidestilles med en tilladelse, og som ikke skyldes egen uforsvarlig adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for den overhængende fare for en miljøskade kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 3. Stk. 1, nr. 3, gælder ikke for producenten og importøren som nævnt i § 54 b, stk. 4 og 5.

§ 54 e. Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden forurening.

Stk. 2. Påbud kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en forurening. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af den forurenede ejendom.

Stk. 3. Hvis den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren ikke har rådighed over ejendommen, kan tilsynsmyndigheden meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren.

Stk. 4. Påbud efter stk. 3 er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en forurening.

§ 54 f. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 54 d, stk. 1, nr. 1, 2 eller 3. § 54 d, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Afgørelse om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for den overhængende

fare for en miljøskade kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 54 d, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at tilsynsmyndigheden skal forelægge et udkast til afgørelse med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra miljøministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

§ 54 g. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 54 f kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 54 h. Tilsynsmyndigheden sender afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljøministeren. Fremsendelse skal ske samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 54 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 84, stk. 1 og 2, og §§ 86 og 87 skal tilsynsmyndigheden træffe afgørelse efter § 54 f eller § 54 g.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare herfor, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.«

4. I §§ 61 og 62, og i § 87, stk. 1 og 2, indsættes efter »kapitel 3«: », 4 og 5 a«.

5. I § 80, stk. 1, 2 og 3, ændres »§ 39 eller § 42« til: »§§ 39, 42 eller 54 e«.

6. I § 85, stk. 1 og 2, indsættes efter »kapitel 3«: »og 4«.

7. I § 90, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»For afgørelser meddelt efter kapitel 5 a er fristen dog 12 måneder.«

8. I § 91, stk. 1, nr. 4, ændres »§ 52« til: »§ 52, stk. 1,«.

9. I § 91, stk. 1, indsættes efter nr. 8 som nye numre:

»9) undlader at søge en overhængende fare for forurening afværget eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v. efter § 52, stk. 2,

10) undlader at iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger over for en overhængende fare for en miljøskade eller ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse en miljøskades omfang samt forhindre yderligere miljøskade, jf. § 54 c,«.

Nr. 9-11 bliver herefter nr. 11-13.

§ 6

I lov om miljø og genteknologi, jf. lovbeholdning nr. 811 af 21. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel indsættes som 2. *pkt.*:

»Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56).«

2. Efter § 25 indsættes:

»Kapitel 3 a

Miljøskade

§ 25 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 25 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige for driften, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for skade er sket, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I sager om anvendelse af en genmodificeret organisme anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade den, der som led i erhvervs-mæssige aktiviteter har brugt disse produkter, medmindre brugeren kan godtgøre, at brugen var i overens-stemmelse med forskrifterne for brug, og at den pågældende ikke har udvist ufor-svarlig adfærd i forbindelse med brugen.

Stk. 4. Hvis brugeren ikke kan anses som den ansvarlige i sager omfattet af stk. 3, anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en over-hængende fare for en miljøskade den, der er-hvervsmæssigt har produceret eller importeret den genmodificerede organisme, der er brugt.

§ 25 c. Den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade skal straks underrette tilsynsmyndigheden om alle re-levante aspekter ved situationen.

Stk. 2. Den ansvarlige for en overhængende fare for en miljøskade skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for miljø-skade. Den ansvarlige for en miljøskade skal straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og for-hindre yderligere skade.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden påser, at pligterne efter stk. 1 og 2 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 25 f.

§ 25 d. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gæl-der ikke, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at den

- 1) er forvoldt af tredjemand og er indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstalt-ninger var truffet,
- 2) skyldes overholdelse af ufravigelige for-skrifter, der er fastsat af en offentlig myn-dighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes den på-gældendes egne aktiviteter, eller

- 3) er forvoldt ved en emission eller begiven-hed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betin-gelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan sidestilles med en tilladelse, og som ikke skyldes egen ufor-svarlig adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den an-svarlige for den overhængende fare for en miljø-skade kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 3. Stk. 1, nr. 3, gælder ikke for producen-ten og importøren som nævnt i § 25 b, stk. 4.

§ 25 e. Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for driften eller brugeren, producen-ten eller importøren at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der forelig-ger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljø-skadeloven. Den ansvarlige for driften eller bru-geren, producenten eller importøren kan herun-der påbydes for egen regning at foretage under-søgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden påvirkning.

Stk. 2. Påbud kan meddeles, uanset om den an-svarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en påvirkning. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af den be-rørte ejendom.

Stk. 3. Hvis den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren ikke har rådighed over ejendommen, kan tilsynsmyndig-heden meddele den, der har rådighed over ejen-dommen, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften eller brugeren, producenten eller importøren.

Stk. 4. Påbud efter stk. 3 er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en påvirkning.

§ 25 f. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer til-synsmyndigheden afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse om, at der foreligger en miljø-skade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at der foreligger for-hold som nævnt i § 25 d, stk. 1, nr. 1, 2 eller 3. § 25 d, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Afgørelse om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for den overhængende fare for en miljøskade kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 25 d, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Tilsynsmyndigheden offentliggør afgørelsen.

Stk. 5. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse.

§ 25 g. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 25 f kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 25 h. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 25 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 30, stk. 4, nr. 2-6, skal tilsynsmyndigheden træffe afgørelse efter § 25 f eller § 25 g.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.«

3. I § 30 indsættes som *stk. 4* og 5:

»*Stk. 4.* Afgørelser efter kapitel 3 a kan påklages af

- 1) afgørelsens adressat,
- 2) enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål,
- 4) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser,
- 5) lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, og

- 6) lokale foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Stk. 5. Miljøklagenævnet kan kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved at indsende vedtægter eller på anden måde.«

4. I § 31, *stk. 3*, indsættes efter »§ 10«: »og afgørelser efter kapitel 3 a«.

5. I § 34, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »efter § 8«: »og kapitel 3 a«.

6. I § 36, *stk. 1*, indsættes efter nr. 6 som nyt nummer:

»7) undlader at give underretning eller iværksætte foranstaltninger eller tiltag som nævnt i § 25 c.«.

Nr. 7 og 8 bliver herefter nr. 8 og 9.

§ 7

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 749 af 21. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel ændres »(EU-Tidende 2003 nr. L 122, side 36), og« til: »(EU-Tidende 2003 nr. L 122, side 36)«, og efter »(EU-Tidende 2002 nr. L 284, side 1)« indsættes: »og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56)«.

2. I § 74, *stk. 1*, indsættes efter »forhold«: », medmindre andet følger af kapitel 11 a«.

3. Efter § 76 indsættes:

»Kapitel 11 a

Miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder

§ 77. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven.

§ 77 a. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade

forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforvarslog adfærd udvist af den pågældende.

§ 77 b. Den ansvarlige for driften skal i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade straks underrette tilsynsmyndigheden, jf. § 73, stk. 1 og 2, om alle relevante aspekter ved situationen.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften skal, hvis en miljøskade er indtrådt, straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden påser, at pligten efter stk. 1 og 2 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 77 e.

§ 77 c. Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for driften at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden påvirkning af naturen eller miljøet.

§ 77 d. Påbud efter § 77 c kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en påvirkning af naturen eller miljøet. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af ejendommen.

Stk. 2. Hvis den ansvarlige for driften ikke har rådighed over ejendommen, kan tilsynsmyndigheden meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften. Påbuddet er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over ejendommen.

§ 77 e. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal forelægge et udkast til afgørelse efter stk. 1 med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra miljøministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade el-

ler en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

§ 77 f. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 77 e kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 77 g. I sager, hvor kommunalbestyrelsen er tilsynsmyndighed, sender tilsynsmyndigheden afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljøministeren. Fremsendelse skal ske samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagefristen løber i samme tidsrum som klagefristen for afgørelsen efter miljøskadeloven, og klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 77 h. På anmodning fra en klageberettiget efter § 86, stk. 1, nr. 4-6, og stk. 2, skal tilsynsmyndigheden træffe afgørelse efter § 77 e eller § 77 f.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.«

4. I § 78, stk. 4, ændres »og § 65, stk. 1,« til: »§ 65, stk. 1, og kapitel 11 a«.

5. I § 86 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages af

- 1) enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, og
- 2) de personer, organisationer m.v., der er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2 og 5-7.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

6. I § 86, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »nr. 6 og 7«: », jf. stk. 2, nr. 2«.

7. I § 87 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Klage over afgørelser efter kapitel 11 a har opsættende virkning, medmindre Naturklagenævnet beslutter andet.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

8. I § 89, stk. 1, nr. 6, ændres »eller § 75, stk. 2,« til: »§ 75, stk. 2, § 77 c eller § 77 d«.

9. I § 89, stk. 1, indsættes efter nr. 7 som nyt nummer:

»8) undlader at give underretning eller træffe foranstaltninger som nævnt i § 77 b,«.

Nr. 8-10 bliver herefter nr. 9-11.

§ 8

I lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel ændres »(EU-Tidende 2003 nr. L 122, side 36), og« til: »(EU-Tidende 2003 nr. L 122, side 36),«, og efter »(EU-Tidende 2002 nr. L 284, side 1)« indsættes: »og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56)«.

2. § 55 affattes således:

»§ 55. Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af et fredskovspligtigt areal at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 8 a.«

3. Efter § 59 indsættes:

»Kapitel 8 a

Miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder

§ 59 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven.

§ 59 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforsvarlig adfærd udvist af den pågældende.

§ 59 c. Den ansvarlige for driften skal i tilfælde af en miljøskade eller overhængende fare for en miljøskade straks underrette miljøministeren om alle relevante aspekter ved situationen.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften skal, hvis en miljøskade er indtrådt, straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 3. Miljøministeren påser, at pligterne efter stk. 1 og 2 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 59 f.

§ 59 d. Miljøministeren kan påbyde den ansvarlige for driften at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden påvirkning af naturen eller miljøet.

§ 59 e. Påbud efter § 59 d kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist påvirkning af naturen eller miljøet. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af ejendommen.

Stk. 2. Hvis den ansvarlige for driften ikke har rådighed over ejendommen, kan miljøministeren meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften. Påbuddet er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over ejendommen.

§ 59 f. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer miljøministeren afgørelse herom.

Stk. 2. Miljøministeren offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

§ 59 g. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer miljøministeren afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 59 f kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 59 h. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagefristen løber i samme tidsrum som klagefristen for afgørelsen efter miljøskadeloven, og klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 59 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 62, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, nr. 1 og 2, skal miljøministeren træffe afgørelse efter § 59 f eller § 59 g.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Ministeren kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.«

4. I § 60, *stk. 1*, ændres »38 og 39 og § 51, stk. 2 og 3,« til: »§§ 38 og 39, § 51, stk. 2 og 3, og kapitel 8 a«.

5. I § 62, indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Afgørelser, der er truffet efter denne lovs kapitel 8 a, kan påklages af

- 1) de personer m.v., som er nævnt i stk. 1, og
- 2) de foreninger og organisationer, der er nævnt i stk. 2, nr. 2-4.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

6. I § 62, *stk. 3*, der bliver stk. 4, indsættes efter »stk. 2, nr. 2 og 3,«: »og stk. 3, nr. 2,«.

7. I § 63, *stk. 4*, ændres »§ 6 eller § 38« til: »§ 6, § 38 eller kapitel 8 a«.

8. I § 65, *stk. 1, nr. 7*, ændres »§ 51, stk. 2 eller 3.« til: »§ 51, stk. 2 eller 3, eller § 59 d eller«.

9. I § 65, *stk. 1*, indsættes som *nr. 8*:

»8) undlader at give underretning eller træffe foranstaltninger som nævnt i § 59 c.«

§ 9

I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 747 af 21. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56).«

2. I § 48, *stk. 1*, indsættes efter »forhold«: », medmindre andet følger af kapitel 8 a«.

3. Efter § 53 indsættes:

»Kapitel 8 a

Miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder

§ 53 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven.

§ 53 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs- mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforsvarlig adfærd udvist af den pågældende.

§ 53 c. Den ansvarlige for driften skal i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade straks underrette miljøministeren om alle relevante aspekter ved situationen.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften skal, hvis en miljøskade er indtrådt, straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 3. Miljøministeren påser, at pligterne efter stk. 1 og 2 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 53 f.

F. t. l. vedr. miljøbeskyttelse og forskellige andre love

§ 53 d. Miljøministeren kan påbyde den ansvarlige for driften at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden påvirkning af naturen eller miljøet.

§ 53 e. Påbud efter § 53 d kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en påvirkning af naturen eller miljøet. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af ejendommen.

Stk. 2. Hvis den ansvarlige for driften ikke har rådighed over ejendommen, kan miljøministeren meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften. Påbuddet er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over ejendommen.

§ 53 f. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer miljøministeren afgørelse herom.

Stk. 2. Miljøministeren offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

§ 53 g. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer miljøministeren afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 53 f kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 53 h. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagefristen løber i samme tidsrum som klagefristen for afgørelsen efter miljøskadeloven, og klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 53 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 53 k, stk. 1, nr. 2-5, skal miljøministeren træffe afgørelse efter § 53 f eller § 53 g.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljø-

skade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Ministeren kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.

§ 53 j. Afgørelser efter dette kapitel kan påklages til Naturklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Stk. 2. Klagen indgives skriftligt til miljøministeren. Ministeren videresender klagen til Naturklagenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagen.

Stk. 3. Klage har opsættende virkning, medmindre Naturklagenævnet beslutter andet.

Stk. 4. Naturklagenævnets formand kan på nævnets vegne træffe afgørelse i klage efter loven, når klagen skønnes ikke at indeholde spørgsmål af væsentlig interesse i forhold til lovens formål.

Stk. 5. Naturklagenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 53 k. Afgørelser efter dette kapitel kan påklages af

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- 4) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
- 5) lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål.

Stk. 2. Ved klage efter stk. 1, nr. 3 og 4, kan Naturklagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved at indsende vedtægter eller på anden måde.«

4. I § 54, *stk. 1*, udgår »eller« i nr. 7, og i nr. 8 indsættes efter »ulovligt forhold«: », eller«.

5. I § 54, *stk. 1*, indsættes som nr. 9:

»9) undlader at give underretning eller træffe foranstaltninger som nævnt i § 53 c.«

§ 10

I lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, jf. lovbekendtgørelse nr. 792 af 21. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56).«

2. Efter § 37 indsættes:

»Kapitel 9 a

Miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder

§ 37 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven.

§ 37 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforsvarlig adfærd udvist af den pågældende.

§ 37 c. Den ansvarlige for driften skal i tilfælde af en miljøskade eller overhængende fare for en miljøskade straks underrette kommunalbestyrelsen om alle relevante aspekter ved situationen.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften skal, hvis en miljøskade er indtrådt, straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen påser, at pligterne efter stk. 1 og 2 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 37 f.

§ 37 d. Kommunalbestyrelsen kan påbyde den ansvarlige for driften at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften kan herunder påbydes for egen regning at foreta-

ge undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden påvirkning af naturen eller miljøet.

§ 37 e. Påbud efter § 37 d kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en påvirkning af naturen eller miljøet. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af ejendommen.

Stk. 2. Hvis den ansvarlige for driften ikke har rådighed over ejendommen, kan kommunalbestyrelsen meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften. Påbuddet er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over ejendommen.

§ 37 f. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse herom.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal forelægge et udkast til afgørelse efter stk. 1 med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra miljøministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

§ 37 g. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 37 f kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 37 h. Kommunalbestyrelsen sender afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljøministeren. Fremsendelse skal ske samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over

en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagefristen løber i samme tidsrum som klagefristen for afgørelsen efter miljøskadeloven, og klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 37 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 44, stk. 4, nr. 2-5, skal kommunalbestyrelsen på anmodning fra den klageberettigede træffe afgørelse efter § 37 f eller § 37 g.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.«

3. § 41, stk. 1, affattes således:

»Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 9 a.«

4. I § 44 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsens afgørelser efter kapitel 9 a kan påklages til Naturklagenævnet af

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- 4) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres vedtægter varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
- 5) lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål.«

Stk. 4-9 bliver herefter stk. 5-10.

5. I § 44, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »jf. stk. 6« til: »jf. stk. 7«.

6. I § 44, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 2-4«.

7. Efter § 44 indsættes:

»**§ 44 a.** Naturklagenævnets formand kan på nævnets vegne træffe afgørelse i klage efter loven, når klagen skønnes ikke at indeholde

spørgsmål af væsentlig interesse i forhold til lovens formål.

Stk. 2. Ved klage efter § 44, stk. 4, nr. 3 og 4, kan Naturklagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter eller på anden måde.

Stk. 3. Naturklagenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

8. I § 50, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nye numre:

- »2) undlader at give underretning eller træffe foranstaltninger som nævnt i § 37 c,
- 3) undlader at efterkomme påbud efter § 37 d eller § 37 e«.

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 4 og 5.

9. I § 50, stk. 4, ændres »stk. 1, nr. 1 og 2,« til: »stk. 1, nr. 1-4,«.

§ 11

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 789 af 21. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Som fodnote til lovens titel indsættes:

- »1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56).«

2. Efter § 59 indsættes:

»**§ 59 a.** Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.«

3. Efter § 60 indsættes:

»Kapitel 11 a

Miljøskade

§ 60 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 60 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade,

der er forårsaget i forbindelse med erhvervs-mæssig anlæggelse eller drift af opstemningsanlæg, jf. § 48, forstås den ansvarlige for driften, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er sket.

Stk. 3. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder som fastlagt i §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven, som ikke er omfattet af stk. 2, forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforvarlig adfærd udvist af den pågældende.

§ 60 c. Den ansvarlige for driften skal i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade straks underrette vandløbsmyndigheden om alle relevante aspekter ved situationen.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften skal, hvis en miljøskade er indtrådt, straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 3. Vandløbsmyndigheden påser, at pligterne efter stk. 1 og 2 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 60 g.

§ 60 d. Vandløbsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for driften at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden påvirkning af naturen eller miljøet.

§ 60 e. Påbud efter § 60 d kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften har rådighed over den ejendom, hvor der er påvist en påvirkning af naturen eller miljøet. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af ejendommen.

Stk. 2. Hvis den ansvarlige for driften ikke har rådighed over ejendommen, kan vandløbsmyndigheden meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften. Påbuddet er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over ejendommen.

§ 60 f. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 60 b, stk. 2, kan godtgøre, at miljøskaden

- 1) er forvoldt af tredjemand og er indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet,
- 2) skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, og ikke skyldes den pågældendes egne aktiviteter eller
- 3) er forvoldt ved en emission eller begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan sidestilles med en tilladelse, og som ikke skyldes egen uforvarlig adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 60 b, stk. 2, kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

§ 60 g. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 60 b, stk. 2 eller 3, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer vandløbsmyndigheden afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse efter stk. 1 om, at der foreligger en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 60 b, stk. 2, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 60 f, stk. 1.

Stk. 3. Afgørelse efter stk. 1 om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 60 b, stk. 2, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 60 f, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at vandløbsmyndigheden skal forelægge et udkast til afgørelse efter stk. 1 med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra miljøministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

§ 60 h. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer vandløbsmyndigheden afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 60 g kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 60 i. Vandløbsmyndigheden sender afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljøministeren. Fremsendelse skal ske samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Vandløbsmyndigheden offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagefristen løber i samme tidsrum som klagefristen for afgørelsen efter miljøskadeloven, og klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 60 j. På anmodning fra en klageberettiget efter § 84, stk. 1, nr. 2, eller stk. 2, skal vandløbsmyndigheden træffe afgørelse efter § 60 g eller § 60 h.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Vandløbsmyndigheden kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.«

4. I § 75, stk. 2, 2. pkt., ændres »§ 84, stk. 2 eller 3« til: »§ 84, stk. 2-4«.

5. I § 80, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog stk. 2« til: »jf. dog § 80 a«.

6. § 80, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

7. Efter § 80 indsættes:

»§ 80 a. Afgørelser vedrørende regulativer for offentlige vandløb, jf. kapitel 5, og afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages til Naturklagenæv-

net. § 80, stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Klage har opsættende virkning, medmindre Naturklagenævnet beslutter andet.

Stk. 3. Naturklagenævnets formand kan på nævnets vegne træffe afgørelse i klage efter loven, når klagen skønnes ikke at indeholde spørgsmål af væsentlig interesse i forhold til lovens formål.

Stk. 4. Naturklagenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

8. I § 84, stk. 2, ændres »kan påklages af« til: »vedrørende regulativer for offentlige vandløb kan desuden påklages af«.

9. I § 84 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages af

- 1) de personer m.v., der er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2, og
- 2) de foreninger og organisationer, der er nævnt i stk. 2.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

10. I § 84, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter »stk. 2, nr. 2 og 3,«: »jf. stk. 3, nr. 2,«.

11. I § 85, stk. 1, indsættes efter nr. 5 som nyt nummer:

- »6) undlader at give underretning eller træffe foranstaltninger som nævnt i § 60 c eller«.
- Nr. 6 bliver herefter nr. 7.

§ 12

I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 21. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Som *footnote* til lovens titel indsættes:

- »1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56) og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF af 15. marts 2006 om håndtering af affald fra udvindingsindustrien og om ændring af direktiv 2004/35/EF (EU-Tidende 2006 nr. L 102, side 15).«

2. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Afgørelser efter kapitel 7 a kan påklages af de personer, organisationer m.v., der er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 4-7.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

3. I § 15, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »nr. 5 og 6«: », jf. stk. 2.«

4. I § 26, stk. 1, indsættes efter »23 og 24«: »og kapitel 7 a«.

5. I § 26 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Afgørelser efter kapitel 7 a kan påklages af den kreds af klageberettigede, som er nævnt i stk. 1, nr. 1, 4-6 og 9.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

6. I § 26 a, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter »nr. 5 og 6«: »jf. stk. 3.«

7. I § 33, stk. 1, indsættes efter »forhold«: », medmindre andet følger af kapitel 7 a«.

8. Efter § 33 indsættes:

»Kapitel 7 a
Miljøskade

§ 33 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 33 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, der er forårsaget i forbindelse med håndtering af indvindingsaffald, forstås den ansvarlige for driften, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er sket.

Stk. 3. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder som fastlagt i §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven, som ikke er omfattet af stk. 2, forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforsvarlig adfærd udvist af den pågældende.

§ 33 c. Den ansvarlige for driften skal i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade straks underrette tilsynsmyndigheden, jf. § 31, stk. 1 og 2, om alle relevante aspekter ved situationen.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften skal, hvis en miljøskade er indtrådt, straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden påser, at pligterne efter stk. 1 og 2 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 33 g.

§ 33 d. Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for driften at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden påvirkning af naturen eller miljøet.

§ 33 e. Påbud efter § 33 d kan meddeles, uanset om den ansvarlige for driften har rådighed over den ejendom eller det indvindingsmateriel, hvor der er påvist en påvirkning af naturen eller miljøet. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til retablering af ejendommen eller indvindingsmateriellet.

Stk. 2. Hvis den ansvarlige for driften ikke har rådighed over ejendommen eller indvindingsmateriellet, kan tilsynsmyndigheden meddele den, der har rådighed over ejendommen eller indvindingsmateriellet, påbud om at tåle, at undersøgelser m.v. gennemføres ved den ansvarlige for driften. Påbuddet er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over ejendommen eller indvindingsmateriellet.

§ 33 f. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 33 b, stk. 2, kan godtgøre, at miljøskaden

- 1) er forvoldt af tredjemand og er indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet,
- 2) skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes den pågældendes egne aktiviteter, eller

3) er forvoldt ved en emission eller begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan sidestilles med en tilladelse, og som ikke skyldes egen uforvarlig adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 33 b, stk. 2, kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

§ 33 g. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af aktiviteter som nævnt i § 33 b, stk. 2 eller 3, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse efter stk. 1 om, at der foreligger en miljøskade forårsaget af aktiviteter som nævnt i § 33 b, stk. 2, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 33 f, stk. 1.

Stk. 3. Afgørelse efter stk. 1 om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af aktiviteter som nævnt i § 33 b, stk. 2, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 33 f, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal forelægge et udkast til afgørelse efter stk. 1 med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra miljøministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

§ 33 h. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer tilsynsmyndigheden afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 33 g kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 33 i. I sager, hvor kommunalbestyrelsen er tilsynsmyndighed, sender kommunalbestyrelsen afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljøministeren. Fremsendelse skal ske

samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen offentliggør afgørelsen.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagefristen løber i samme tidsrum som klagefristen for afgørelsen efter miljøskadeloven, og klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 33 j. Hvis en klageberettiget efter § 15, stk. 2, og § 26 a, stk. 3, har formodning om en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, skal tilsynsmyndigheden på anmodning fra den klageberettigede træffe afgørelse efter § 33 g eller § 33 h.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.«

9. I § 44, stk. 1, indsættes som nr. 5:

»5) undlader at give underretning eller træffe foranstaltninger som nævnt i § 33 c.«

§ 13

I lov om fiskeri og fiskeopdræt, jf. lovbekendtgørelse nr. 372 af 26. april 2006, som ændret senest ved lov nr. 317 af 31. marts 2007, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56).«

2. Efter § 10 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 3 a

Miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder

§ 10 a. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven.

§ 10 b. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforsvarlig adfærd udvist af den pågældende.

§ 10 c. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter regler om forebyggelse og anmeldelse af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder i forbindelse med udøvelse af erhvervmæssige fiskeriaktiviteter til gennemførelse af direktiv om miljøansvar, for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, herunder om

- 1) underretnings- og oplysningspligt for den ansvarlige for driften i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade,
- 2) meddelelse af påbud til den ansvarlige for driften om indsendelse af oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, herunder påbud om at foretage undersøgelser, analyser af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningerne af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og
- 3) klage over afgørelser, herunder om klagebehandling. «

§ 14

I søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 538 af 15. juni 2004, som ændret bl.a. ved lov nr. 599 af 24. juni 2005 og senest ved § 45 i lov nr. 523 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 206, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

2. I § 206 indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4.* Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at stk. 2 ikke finder anvendelse på en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, der er omfattet af § 47 c i lov om beskyttelse af havmiljøet.

Stk. 5. Denne lovs kapitel 9 finder anvendelse på situationer nævnt i stk. 2-4.«

§ 15

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2008, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 292 af 10. juni 1981 om visse havanlæg.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 3, nr. 5 og 16.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af § 8, stk. 3, og § 9, stk. 5, i lov nr. 292 af 10. juni 1981 om visse havanlæg, for så vidt angår fare for forurening af havmiljøet forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af lov om beskyttelse af havmiljøet.

§ 16

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 3 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. § 14 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

SØREN ESPERSEN

/ Karen J. Klint